

BOLALARDA ANEMIYANING KELIB CHIQISH SABABLARI, PATOLOGIYASI, DAVOLASHNI DOLZARB JIXATLARI

Mirsidiqova Nigora Mirusmonovna

Toshkent tibbiyot akademiyasi Normal va patologik fiziologiya kafedrasida assistenti
O`zbekiston, Toshkent sh.

Sayfullayeva Durдона Dilshod qizi

Toshkent tibbiyot akademiyasi Davolash ishi fakulteti II kurs talabasi

Annotation

Anemia (anemia) is a group of blood diseases in which the number of red blood cells decreases and the structure of blood cells changes. Anemia always develops as a secondary syndrome in other diseases of internal organs, and requires careful examination to find out the cause.[1]

Keywords: iron-deficiency anemia, anemia, erythrocyte, transport, oxygen, hemoglobin, erythropoiesis, symptoms, children, blood test.

Аннотация

Анемия (малокровие) – группа заболеваний крови, при которых уменьшается количество эритроцитов и изменяется структура клеток крови. Анемия всегда развивается как вторичный синдром при других заболеваниях внутренних органов и требует тщательного обследования для выяснения причины.[1]

Ключевые слова: железодефицитная анемия, анемия, эритроцит, транспорт, кислород, гемоглобин, эритропоэз, симптомы, дети, анализ крови.

Annotatsiya

Anemiya (anemiya) qon kasalliklari guruhi bo'lib, unda qizil qon tanachalari soni kamayadi va qon hujayralarining tuzilishi o'zgaradi. Anemiya har doim ichki organlarning boshqa kasalliklarida ikkilamchi sindrom sifatida rivojlanadi va sababini aniqlash uchun diqqat bilan tekshirishni talab qiladi.[1]

Kalit so'zlar: temir tanqisligi anemiyasi, anemiya, eritrotsitlar, transport, kislorod, gemoglobin, eritropoez, simptomlar, bolalar, qon testi.

Anemiya juda keng tarqalgan pediatrik muammo. JSST ma'lumotlari shuni ko'rsatadiki, maktabgacha yoshdagi bolalarning 47% dan ortig'i va maktab yoshidagi bolalarning 25% dan ortig'i anemiya bilan og'riydilar.[2]

Eritrositning asosiy vazifasi kislorod molekularini tashishdir. Kislorod organlar va to'qimalarga gemoglobin - temir tarkibidagi maxsus oqsil orqali etkaziladi.

Bolalardagi anemiya turli sabablarga ko'ra rivojlanadi va tananning o'sishiga tasir qiladi. Bolalarda eritropoez (qizil qon tanachalarining paydo bo'lishi) tezroq bo'ladi, o'sishga hamroh bo'lish uchun hujayralar soni va aylanma qon hajmi doimiy ravishda ko'payib borishi kerak. Ushbu jarayon ko'pincha gemopoezning yoshga bog'liq.

Ushbu molekularni qabul qilish va assimilyatsiya qilish ozuqaviy xatolar, infeksiyalar va turli xil intoksikatsiyalar tufayli osonlikcha buziladi. 6 oygacha bo'lgan chaqaloqlarda yangi tug'ilgan chaqaloqlar uchun temir zahirasi mavjud. Kelajakda bu zaxira tugaydi va agar ovqat bilan iste'mol qilish va ichakdagi ozuqa moddalarining so'rilishi buzilsa, anemiya rivojlanishining dastlabki belgilari kuzatiladi.[3]

Gemoglobin darajasining uzoq vaqt pasayishi bilan bolada gipoksiya rivojlanadi - kislorod etishmovchiligi, buning natijasida barcha organlar va to'qimalar azoblanadi. Anemiya tufayli bolalar jismoniy va intellektual rivojlanishdan orqada qolishlari mumkin, ular sog'lom tengdoshlarga qaraganda surunkali kasalliklar va asoratlarni rivojlanishiga ko'proq moyil bo'lishadi.

Anemiya belgilari ko'plab organlar va tizimlarga ta'sir qiladi. Terida birinchi ko'rinadigan belgilar paydo bo'ladi, ular oqarib va mayinlashadi. Tirnoqlar va sochlar mo'rt bo'lib va yorqinligini yo'qotadilar. Agar siz quloqchalarni nurda ko'rsangiz, ularning shaffofligini ko'rishingiz mumkin (Filatov simptomi). Til yallig'lanishi mumkin, og'izda yuzaki yaralar paydo bo'ladi. Asab tizimi aziyat chekadi: chaqaloqlar letargik, shivirlyadilar, ular tez-tez boshlari aylanib, quloqlarida shovqin ko'tarishadi. Uyqu yuzaki bo'ladi, charchoq qo'shilishi mumkin. 1 yoshga to'lgunga qadar og'ir anemiya bilan og'rigan bolalar rivojlanishda tengdoshlaridan ancha orqada qolishlari mumkin.[4]

Anemiya noto'g'ri ovqatlanish tufayli yuzaga keladi. Bu ona sutida temir kam bo'lsa, noo'rin aralashmalar yoki sigir suti ishlatilsa sodir bo'ladi. Erta tug'ilgan chaqaloqlar va tana vazni odatdagidan yuqori bo'lgan bolalar uchun odatdagidan ko'proq temir talab qilinadi. Anemiya B guruhi vitaminlari, makro va mikroelementlarni etarli darajada iste'mol qilmasa, paydo bo'ladi.

Xavf ostida qon kasalliklari, tez-tez burun qonashlari, oziq-ovqat allergiyalari va atomik dermatit (ekzemaning bolalik shakli), ichakning buzilgan bolalar mavjud. Kichkintoylarda kamqonlik ozmi-ko'pmi og'ir infeksiya (pielonefrit, bronxoektaz), gelmintik invaziya, biriktiruvchi to'qima kasalliklari (revmatoid artrit) bilan rivojlanadi.

Tashxis laboratoriya qon tekshiruvidan so'ng aniqlanadi, ya'ni eritrotsitlar va gemoglobin sonining ko'rsatkichlari. Agar gemoglobin miqdori 110 g / l dan kam bo'lsa, eritrotsitlar $3,5 \times 10^{12}$ / l dan kam bo'lsa, anemiya deyiladi. Ushbu ko'rsatkichlar anemiyaning engil darajasiga to'g'ri keladi.

O'rtacha anemiya quyidagi ko'rsatkichlar bilan o'rnatiladi: gemoglobin 90 g / l dan kam, eritrotsitlar $2,5 \times 10^{12}$ / l gacha, og'ir gemoglobin bilan 70 g / l dan kam, eritrotsitlar $2,5 \times 10^{12}$ / l dan kam.[5]

Anemiya aniqlanganda, bolaga tor mutaxassislar murojaat qiladi: vaziyatga ko'ra gastroenterolog, nefrolog, allergist va boshqalar.

Anemiyani davolash usullari yoshga bog'liq. Tabiiy oziqlantirish bilan sabzavot, meva va go'sht oziq-ovqat mahsulotlarini o'z vaqtida joriy etish, ko'p vaqtni toza havoda, shu jumladan quyosh ostida o'tkazish kerak. Xona yaxshi havalandirish, toza bo'lishi kerak va bolani parvarish qilishda sanitariya qoidalariga rioya qilish kerak.

Kattaroq bolalar uchun qon tarkibini yaxshilash uchun oziq-ovqat va kunlik rejimni tartibga solish kifoya. Ratsionda mol go'shti jigari, dengiz mahsulotlari, yangi sabzavot va mevalar, ko'katlardan foydalaniladi. Dori-darmonlarni shifokor tayinlaydi. Temir preparatlari va vitaminlari ko'rsatilgan. Dori-darmonlarni davolashning minimal davomiyligi 1 oy.[6]

Adabiyotlar

1. Xalilov, XD, N. K. SHadmanova, M. N. Qayumov. "Gipertireorizmni eksperimental modellashtirish". (2023).
2. Karabayev, Sanjar, et al. "SOG'LIQNI SAQLASHDA TELETIBBIYOT IMKONIYATLARI, XUSUSIYATLARI VA TO'SIQLARI." Евразийский журнал медицинских и естественных наук 3.2 Part 2 (2023): 41-46.
3. Dilshodovich, Khalilov Hikmatulla, Kayimov Mirzohid Normurotovich, and Esanov Alisher Akromovich. "RELATIONSHIP BETWEEN THYROID DISEASE AND TYPE 2 DIABETES." (2023).
4. Dilshodovich, Khalilov Hikmatulla. "SHIELD OF INTESTINAL MICROFLORA CHANGE EFFECT ON THE GLANDS." American Journal of Pediatric Medicine and Health Sciences (2993-2149) 1.5 (2023): 81-83.
5. XALILOV, HIKMATULLA DILSHOD O'GLI, SIROJIDDIN SHOKIRJONOVICH MANAJONOV, and DOSTON AXMAD O'GLI SHUKUROV. "ICHAK MIKROFLORASINI QALQONSIMON BEZNING FIZIOLOGIYASI VA PATOLOGIK FIZIOLOGIYASIGA TASIRI."
6. Шадманова, Н. К., and Х. Д. Халилов. "НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКИЙ ИНТЕРЕС ИЗУЧЕНИЯ ВЕГЕТАТИВНОЙ РЕГУЛЯЦИИ ДИЗАДАПТИВНЫХ РЕАКЦИЙ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ." Евразийский журнал академических исследований 3.8 (2023): 126-134.